

SGP
STADSKANAAL

GOED FUNDAMENT

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026-2030**

Inhoudsopgave

Inhoud

GOED FUNDAMENT	0
INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING	3
1. KERNWAARDEN.....	4
<i>Liefde tot God en elkaar.....</i>	<i>4</i>
<i>De overheid als dienaar.....</i>	<i>5</i>
<i>Respect voor gestorvenen.....</i>	<i>5</i>
<i>Rentmeesterschap.....</i>	<i>6</i>
<i>Ruimte voor verschil.....</i>	<i>6</i>
2. BETROUWBAAR GEMEENTEBESTUUR	7
<i>Interactie met inwoners.....</i>	<i>7</i>
<i>Zichtbaarheid.....</i>	<i>8</i>
<i>Integriteit.....</i>	<i>8</i>
<i>Samenwerking zoeken.....</i>	<i>8</i>
<i>Verbonden in netwerken.....</i>	<i>9</i>
3. VEILIGHEID.....	10
<i>Preventie.....</i>	<i>10</i>
<i>Politie.....</i>	<i>10</i>
<i>Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar).....</i>	<i>11</i>
<i>Brandweer.....</i>	<i>11</i>
<i>Discriminatie en geweld.....</i>	<i>12</i>
4. VERKEER EN VERVOER.....	13
<i>Veiligheid.....</i>	<i>13</i>
5. ECONOMIE	14
<i>Lokale economie.....</i>	<i>14</i>
<i>Economie van de toekomst.....</i>	<i>14</i>
<i>Zorg voor ondernemers en agrariërs.....</i>	<i>15</i>
<i>Vergunningskwesties.....</i>	<i>15</i>
<i>Visie op de arbeidsmarkt.....</i>	<i>16</i>
6. FINANCIËN.....	17
.....	17
<i>Financieel beleid.....</i>	<i>17</i>
7. SOCIAAL DOMEIN.....	18
<i>Welzijn, jeugd- en jongerenwerk.....</i>	<i>18</i>

<i>Jeugd en gezin</i>	18
<i>Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers</i>	20
<i>Werk, inkomen en arbeidsmarkt</i>	20
8. ONDERWIJS	21
<i>Onderwijshuisvesting</i>	21
<i>Onderwijsachterstanden tegengaan</i>	22
<i>Thuiszitters</i>	22
<i>Leerlingenvervoer</i>	23
<i>Onderwijs en zorg</i>	23
<i>Integrale kindcentra</i>	24
9. SPORT, ERFGOED EN RECREATIE	25
<i>Cultuur</i>	25
<i>Archeologie en erfgoed</i>	26
<i>Recreatie</i>	26
10. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID.....	28
<i>Leefomgeving</i>	28
<i>Beheer van openbare ruimte</i>	28
<i>Afval</i>	29
<i>Duurzame energievoorziening</i>	29
<i>Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven</i>	30
<i>Het opwekken van duurzame energie</i>	31
11. RUIMTE OM TE WONEN	32
<i>Ruimtelijke ordening</i>	32
<i>Volkshuisvesting</i>	32
<i>Netcongestie en wonen</i>	34
<i>Inbreiding en uitbreiding</i>	34
<i>Huisvesting arbeidsmigranten</i>	35
<i>Huisvesting immigranten</i>	36
NASCHRIFT	36

Inleiding

Als christelijke partij zijn onze politieke beginselen en ons politieke programma gefundeerd op de Bijbel, het Woord van God. Wij geloven dat het leven in verbondenheid aan de Bijbel goed is voor alle mensen. Als SGP Gemeente Stadskanaal willen we luisteren naar dit Woord en ons hierdoor laten leiden.

Ons ideaal is dan ook om de samenleving in te richten naar de principes (uitgangspunten) uit de Bijbel. De samenvatting hiervan heeft de Heere Jezus Zelf gegeven: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Een grote verantwoordelijkheid waar we ons bewust van zijn en niet voor willen weglopen. We schrijven dit met voorzichtigheid en in afhankelijkheid, maar tegelijkertijd vanuit volle overtuiging. Daarom ook heeft de SGP als titel boven dit verkiezingsprogramma staan: Goed Fundament.

1. Kernwaarden

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaar van God die zich inzet voor het belang van de inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt ons Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Waar er vanuit deze Bijbelse norm geleefd wordt, daar wil God dat zegenen. Dat is in het verleden al vaak gebleken. Zo te leven is goed voor de gehele samenleving.

Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens deze norm. Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. De SGP vindt een respectvolle omgang met elkaar daarom erg belangrijk. De SGP staat voor een overheid die het welzijn van burgers vanuit christelijke waarden en normen wil dienen.

Concreet:

- De vrijheid van meningsuiting is nadrukkelijk geen vrijbrief voor grove taal, vloeken, schelden en het beledigen van mensen in het publieke domein.
- Prostitutie is het tegenovergestelde van respectvol omgaan met elkaar. De SGP staat voor trouw en duurzame relaties. Daarom willen we geen bordelen en seksinrichtingen binnen onze gemeentegrenzen.
- De gemeente zet actief in op uitstapprogramma's om mensen in de (online) prostitutie te helpen een nieuwe toekomst op te bouwen.
- Voor een gezond en respectvol straatbeeld willen we reclames voor o.a. datingapps die vreemdgaan promoten verbieden.
- De SGP heeft een Bijbelse visie op de manier waarop er aandacht en zorg moet zijn voor mensen die behoren tot de LHBTIQ+-gemeenschap. We zijn niet voor regenbooguitingen die gerelateerd zijn aan LHBTIQ+ in het straatbeeld en op openbare plaatsen.

De overheid als dienaar

De SGP is ervan overtuigd dat de overheid haar taak op de beste manier kan uitoefenen als zij aan Gods goede geboden gehoor geeft. Daardoor zal ook het maatschappelijke leven opbloeien. Tegelijkertijd erkent de SGP de scheiding van kerk en staat, die inhoudt dat de overheid de zelfstandigheid van de kerk respecteert en dat de kerk geen politieke macht toekomt.

Concreet:

- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel.
- De SGP is geen voorstander van zondagssport.
- We streven ernaar dat de zondag weer een collectief rustmoment wordt in onze samenleving en economie

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. De gemeente zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven.

Concreet:

- Tarieven voor de begraafrechten houdt de gemeente betaalbaar, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Algemene begraafplaatsen worden goed onderhouden. De dienstverlening vanuit de gemeente rondom begrafenissen blijft op niveau.
- De gemeente maakt het mogelijk om grafrechten te kopen voor onbepaalde tijd.

Onderdak voor mensen in nood

De toegenomen instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken en (vrijwillige)organisaties kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners.

Concreet:

- We tonen christelijke barmhartigheid voor vluchtelingen en statushouders.
- De opvang van statushouders moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- We stimuleren betrokkenheid van kerken en vrijwilligers bij de opvang en integratie van statushouders, bijvoorbeeld door hulp bij het vinden van werk, onderwijs en sociale activiteiten.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te beheren en te onderhouden. We willen zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen en zorg dragen voor de schepping. Bij de keuze van maatregelen willen we nuchter en zorgvuldig zijn, met zoveel als mogelijk oog voor hun werkelijke effect. Boeren spelen bij de uitvoering ervan een cruciale rol als beheerders van een groot deel van ons landschap en het veilig stellen van onze voedselvoorziening.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij beleid rondom duurzaamheid, zoals bij de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën.
- Het accent ligt op de haalbare, betaalbare en realistische uitvoering van maatregelen gericht op de huidige energiedoelen.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt inwoners en bedrijven bij duurzame initiatieven.

Ruimte voor verschil

De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen in hun situatie en bieden we ondersteuning waar nodig.

Concreet:

- De gemeente waarborgt dat niemand wordt gedwongen tegen het eigen geweten in te handelen. Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid blijven leidende principes.
- De gemeente kiest voor een brede aanpak van inclusie, waarin aandacht is voor de hele samenleving zonder nadruk op specifieke groepen of thema's.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor kwetsbare mensen in knelsituaties, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met psychosociale problemen, krijgen gemeentelijke ondersteuning.

2. Betrouwbaar Gemeentebestuur

Het gemeentebestuur richt zich op de samenleving en beoogt het welzijn en de belangen van haar inwoners te dienen. De SGP gelooft dat het een opdracht van de overheid is om Gods goede geboden inhoud te geven in het maatschappelijke leven. Daarom wil de partij geen overheidsgeld besteden aan zaken die haaks staan op de Bijbelse boodschap. De SGP streeft naar een betrouwbaar gemeentebestuur dat dicht bij de inwoners staat. Dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Interactie met inwoners

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Gelukkig gaat er op dit gebied veel goed. Tegelijk ervaren veel inwoners een kloof tussen bestuur en de burger.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en neemt gevoelens, argumenten en zorgen van inwoners serieus.
- Het gemeentebestuur draagt verantwoordelijkheid voor het 'algemeen belang', ook wanneer dat soms in strijd is met individuele belangen.
- Het gemeentebestuur zet zich maximaal in voor een zorgvuldige belangenafweging en een transparante procedure, met oog voor het draagvlak onder inwoners.
- Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van zijn kerntaken. Ter bevordering van het draagvlak doet zij dit, voor zover mogelijk, in samenwerking met de samenleving.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven die bijdragen aan de behartiging van deze kerntaken.
- De gemeente bewaakt haar democratische legitimiteit, ook binnen samenwerkingsverbanden zoals veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, en behoudt daarin een actieve rol.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeentebestuur is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- De gemeente maakt werk van heldere communicatie en uitwisseling tussen besturen en inwoners.
- Informatieveiligheid en digitale bereikbaarheid van zowel de ambtelijke dienstverlening als het politieke proces moet continue worden gemonitord en op basis hiervan verbeterd.
- De gemeente moet de mensen die niet digitaal vaardig zijn zoveel mogelijk faciliteren en in elk geval de mogelijkheid bieden om een fysieke afspraak te maken.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar en gemakkelijk vindbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners.

Integriteit

Het vertrouwen in publieke bestuurders wordt steeds vaker op de proef gesteld. Discussies over integriteit, soms terecht, maar ook vaak op basis van geruchten, onduidelijkheid of wantrouwen, kunnen het gezag van bestuurders ondermijnen. Het is daarom belangrijk dat bestuurders niet alleen integer handelen, maar ook zichtbaar en overtuigend laten zien dat zij dat doen.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk, oprecht en transparant in hun handelen. Zij staan altijd open voor verantwoording richting inwoners en collega's.
- Het gemeentebestuur bespreekt periodiek de integriteit van politieke ambtsdragers en neemt waar nodig maatregelen om integriteit te waarborgen en te versterken.

Samenwerking zoeken

De gemeente staat niet op zichzelf; haar invloed reikt verder dan haar geografische grenzen. Samenwerking tussen gemeenten kan versterkend werken, maar de SGP zal daarbij bewaken dat de eigen identiteit behouden blijft. Dit vraagt om een continue afweging tussen draagvlak en brede vertegenwoordiging. Daarnaast zet de trend van schaalvergroting door, waarbij regio's een steeds grotere rol spelen. Dit maakt een zorgvuldige positiebepaling essentieel om de zelfstandigheid van de gemeente te waarborgen.

Concreet:

- De gemeente ondersteunt slimme samenwerking met onze buurgemeenten en de regio.
- Regiovorming kan positief zijn, mits het democratisch geborgd is en het belang van burger en gemeente dient.

Verbonden in netwerken

Onze gemeente speelt een belangrijke rol in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Als overheid hebben we een belangrijke verantwoordelijkheid, maar we zien ook de waarde van ruimte geven aan initiatieven vanuit de samenleving. Door samenwerking ontstaat een sterker en hechter netwerk waarin inwoners en organisaties tot hun recht komen.

Concreet:

- Onze gemeente neemt actief deel aan de netwerken van maatschappelijke organisaties en werkt samen om lokale uitdagingen aan te pakken.
- De gemeente erkent en ondersteunt de kracht van de samenleving door ruimte te geven aan initiatieven vanuit inwoners, kerken en verenigingen.
- Het goed functioneren van dorpsraden en wijkplatforms wordt gestimuleerd. Zij zijn representatief voor hun achterban, hebben een duidelijke positie en worden serieus betrokken bij de vormgeving en uitvoering van beleid dat hun gebied betreft.

3. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een goede samenleving. De SGP meent dat eerder benoemde vertrouwen in publieke bestuurders ook voor de veiligheid van essentieel belang is. Inwoners willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. De zorg voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij in de eerste plaats zorg voor de fysieke veiligheid.

Maar veiligheid en 'je veilig voelen' is niet iets wat de gemeente alleen kan realiseren. Ook woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een veilige leefomgeving, zowel thuis, op het werk als onderweg.

Preventie

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar beleid en communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden actief gestimuleerd en ondersteund.
- Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Daar wordt een goede basis gelegd voor respectvol gedrag. Ook op basisscholen krijgen kinderen voorlichting over sociale veiligheid.
- Er is speciale aandacht voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen.
- De gemeente bestrijdt overmatig alcohol- en drugsgebruik met voorlichting en een integrale preventie aanpak, controles en striktere handhaving van het alcoholverbod

Politie

Ook onze gemeente ontkomt niet aan ondermijnende criminaliteit. Drugsdelicten, woninginbraken, (auto)criminaliteit en criminele activiteiten op bedrijventerreinen en platteland. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen/wijken. Ze zijn zichtbaar actief en betrokken.
- De gemeente heeft minimaal één steunpunt per dorp/wijk waar inwoners de wijkagent kunnen spreken.
- De gemeenteraad bepaalt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben. Denk bijvoorbeeld aan ondermijnende criminaliteit, woninginbraken en overlast van drugshandel.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- De gemeente zet zich maximaal in voor het realiseren van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.

Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar)

Boa's mogen geen politietaken overnemen. De SGP vindt dat hun inzet beperkt moet blijven tot taken die binnen hun bevoegdheden passen.

Concreet:

- De taken van boa's blijven duidelijk afgebakend en binnen hun specifieke bevoegdheden. Politietaken blijven de verantwoordelijkheid van de politie.
- Als boa's in uitzonderlijke gevallen zwaardere verantwoordelijkheden krijgen, moet hun uitrusting hierop worden aangepast, zodat zij hun werk veilig kunnen doen.
- De gemeente zorgt voor goede begeleiding en ondersteuning van boa's, met oog voor hun veiligheid en de handhaving van openbare orde.

Brandweer

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor de inwoners. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert indien nodig de werving van nieuwe vrijwilligers.
- Bij een ramp of crisis behoort de gemeente volledig voorbereid te zijn op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen daarom veel aandacht.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is waardevol. Daarom wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht. Dit thema verdwijnt nu vaak in de breedte van het antidiscriminatiebeleid, terwijl Jodenhaat de laatste tijd helaas sterk toeneemt. De SGP vindt dat hier stevig tegen opgetreden moet worden.

Concreet:

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties.
- Overlast in de woonomgeving door burens of verwarde personen is in toenemende mate een probleem en kan snel escaleren. De gemeente kan passende acties uitzetten door bijvoorbeeld tijdig buurtbemiddeling aan te bieden.
- De SGP steunt een lokale aanpak tegen antisemitisme, met samenwerking tussen gemeente, politie en OM. Onderwijs over de Holocaust wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld via een lespakket en/of bezoek aan een museum.

4. Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet efficiënt en toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fiets- en wandelverkeer prioriteit, met veilige en goed onderhouden fiets-/wandelpaden én maatregelen om fietsen en wandelen aantrekkelijker te maken, zoals voldoende stallingen en goede aansluitingen op OV-knooppunten.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk, want ieder leven telt. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Concreet:

- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke centra in de gemeente.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- Voor woonwijken geldt een maximumsnelheid van 30 km/h. Deze wegen moeten dan ook qua inrichting voldoen aan de richtlijnen voor een veilige 30 km/h-weg.
- De Nedersaksenspoorlijn is een belangrijke verbinding voor de bereikbaarheid en biedt kansen voor economische ontwikkelingen in onze gemeente.
- Voldoende en frequent openbaar vervoer.

5. Economie

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die voorziet in ons levensonderhoud en bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping. Waar mogelijk streven we naar economische groei met circulaire middelen en duurzame oplossingen. Het plaatsen van zonnepanelen op daken van gebouwen heeft de voorkeur boven plaatsing op landbouwgrond. Ook moeten bewoners op tijd betrokken worden bij de plannen voor het plaatsen van windmolens.

Lokale economie

De gemeente stimuleert economische ontwikkeling die past bij de lokale beroepsbevolking en maakt doordachte ruimtelijke keuzes om een goede balans te behouden tussen economie, milieu, wonen, werken en recreëren. Duurzaamheid en efficiënt ruimtegebruik staan centraal.

Concreet:

- We zorgen voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.
- De gemeente blijft zich inzetten voor een positief vestigingsklimaat voor ondernemers.
- Hoger bouwen wordt onder voorwaarden toegestaan, mits het geen afbreuk doet aan het landelijke karakter van de omgeving en zorgvuldig wordt ingepast in de ruimtelijke visie van de gemeente.

Economie van de toekomst

Het economisch leven ontwikkelt zich razendsnel en vraagt om flexibiliteit en vooruitdenken. Goede ondernemers zijn alert en spelen op tijd in op gewijzigde marktomstandigheden en nieuwe ontwikkelingen.

Concreet:

- De gemeente blijft in constante dialoog met lokale bedrijven om snel en effectief in te kunnen spelen op veranderingen in de economie.
- Innovatie wordt gestimuleerd door het beschikbaar stellen van fondsen en faciliteiten.
- De gemeente trekt toekomstgerichte, innovatieve bedrijven aan door samen te werken binnen een regionaal beleid.

Zorg voor ondernemers en agrariërs

Zelfstandige ondernemers, familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf vormen de ruggengraat van onze lokale economie. De gemeente moet hen actief ondersteunen, faciliteren en betrekken bij besluitvorming. Dit kan door hen te voorzien van goede locaties, duidelijke regelgeving en eenvoudige procedures. Regels moeten ondernemers beschermen en reguleren, niet belemmeren.

Ook boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn onmisbaar voor onze voedselvoorziening en leveren een waardevolle bijdrage aan natuurbeheer en landschapsbehoud. De gemeente creëert ruimte voor deze bedrijven om economisch gezond te blijven en hanteert hierbij praktische en ondersteunende regelgeving.

Concreet:

- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en biedt hierbij ondersteuning.
- Regels zijn eenduidig, terughoudend en gericht op bescherming. Niet op belemmering van ondernemerschap.
- Voor boeren en tuinders voert de gemeente een soepel beleid met praktische ondersteuning bij vergunningverlening en bedrijfsontwikkeling.
- Nieuwe en bestaande bedrijven krijgen, indien nodig, actieve begeleiding om soepel door procedures en vergunningstrajecten te komen.
- De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, agrariërs die (deels) stoppen met hun bedrijfsactiviteiten, bij het ontwikkelen van nieuwe of aanvullende economische activiteiten.

Vergunningskwesties

Onduidelijke en steeds veranderende regelgeving vanuit Brussel en Den Haag heeft ertoe geleid dat veel ondernemers, agrariërs en andere initiatiefnemers met terugwerkende kracht zonder geldige natuurvergunning komen te zitten. De gevolgen zijn ingrijpend: bedrijven en instellingen uit allerlei sectoren worden geconfronteerd met juridische onzekerheid en financiële problemen.

Voor agrarische ondernemers speelt dit probleem al langer door de situatie rondom PAS-melders, maar recente rechterlijke uitspraken brengen ook tal van andere bedrijven en instellingen in de knel. Intern saldeerders verkeren in grote onzekerheid, vaak zonder zich volledig bewust te zijn van de risico's die ze lopen. De impact van deze situatie is niet alleen zakelijk, maar ook persoonlijk en maatschappelijk voelbaar.

Concreet:

- De gemeente ondersteunt ondernemers in situaties waarin banken of andere partijen zich vanwege het ontbreken van een geldige vergunning terugtrekken.
- Er komt een actieve lobby bij de landelijke en Europese overheden om de vervallen vergunningen te legaliseren en eerder vergunningsvrije situaties alsnog te erkennen.
- Bij handhaving weegt de gemeente zorgvuldig de proportionaliteit en maatschappelijke gevolgen per casus. Waar nodig zal zij terughoudend zijn in het toepassen van handhaving als dat tot onrechtvaardige situaties zou leiden.

Visie op de arbeidsmarkt

De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van de lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin nemen.

Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk essentieel voor het goed functioneren van de samenleving. Daarom moet het gestimuleerd en meer gewaardeerd worden.

Concreet:

- De gemeente heeft grote waardering voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg en brengt dit ook tot uitdrukking.
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, jongeren en schoolverlaters.
- Samenwerking met de sociale dienst en UWV bij het vervullen van vacatures.
- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die re-integreren, passend werk aan te bieden.

6. Financiën

De gemeente voert een verantwoord financieel beleid en zorgt ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. Dit waarborgt een stabiele reservepositie en voorkomt onverwacht stijgende lasten voor inwoners.

De SGP zet zich in voor een solide financiële basis, waarbij uitgaven zorgvuldig worden afgewogen en doelmatig worden besteed.

Hoewel de gemeente steeds meer taken van het Rijk krijgt toebedeeld, blijven de bijbehorende financiële middelen vaak achter. Dit vraagt om scherpe prioritering en een efficiënte inzet van middelen, zodat essentiële voorzieningen gewaarborgd blijven zonder de lokale lasten onnodig te verhogen. De SGP pleit voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk en zet zich in voor financiële transparantie en verantwoord bestedingsbeleid.

Concreet:

- De gemeente publiceert jaarlijks een overzicht van de financiële situatie, zodat inwoners daarvan kennis kunnen nemen.
- Alle bestedingen worden duidelijk verantwoord, met een overzicht van waar en hoe het geld wordt besteed.
- De risicoparagraaf wordt altijd meegenomen in de begroting, zodat mogelijke financiële risico's inzichtelijk zijn voor alle betrokkenen.

Financieel beleid

De SGP streeft naar een heldere, overzichtelijke en degelijke begroting.

Concreet:

- De gemeente heeft een structureel sluitende begroting. Verder aflossen van leningen is blijvend noodzakelijk.
- Bij belastingverhoging (OZB) wil de SGP terughoudendheid betrachten.
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing etc. zijn kostendekkend.
- Tarieven voor de begraafrechten behoeven niet kostendekkend te zijn, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Het subsidiëren van activiteiten van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt altijd doelstellingen van publiek belang te ondersteunen.

7. Sociaal domein

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners goed en zijn ze zelfredzaam. Maar dit lukt niet iedereen. Inwoners die daarbij hulp nodig hebben verdienen zorg, ondersteuning en bescherming. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en worden in ruime mate betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die bijvoorbeeld actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, zoals: Schuldhulpmaatje, de Voedselbank en stichting Leergeld.
- De gemeente is verplicht om beleid op te stellen om suïcide te voorkomen. Samen met scholen, kerken en lokale organisaties wordt suïcidepreventiebeleid opgesteld. Deze sluit aan bij de landelijke wet integrale suïcidepreventie.

Jeugd en gezin

De overheid moet het gezin koesteren en beschermen. Helaas gebeurt dat nu nauwelijks. Het individu – en dus niet het gezin – vormt vaak het uitgangspunt van gemeentelijk beleid. We hechten aan de primaire verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding en het opgroeien van hun kinderen.

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. De SGP maakt zich hierover grote zorgen. De kosten van de jeugdzorg rijzen hierdoor de pan uit. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten met focus op preventie en passende zorg.

De SGP vindt dat er bij jeugdhulp in het algemeen teveel van de gemeente wordt verwacht. De gemeente moet zich meer inzetten voor het versterken van de eigen kracht en regie van jongeren en hun gezin. Ook wil de SGP dat de gemeente strikter afbakent wat zij als jeugdhulp ziet en wat niet. Dat helpt om te bepalen waaraan al dan niet publiek geld wordt uitgegeven.

Kinderen met gescheiden ouders zijn helaas oververtegenwoordigd in alle vormen van jeugdhulp. De maatschappelijke gevolgen van scheidingen zijn gigantisch. Het is cruciaal dat de gemeente investeert in het versterken van relaties en het voorkómen van (v)echtscheidingen.

Concreet:

- Het 'Centrum voor Jeugd, Gezin en Veiligheid (CJGV)' is laagdrempelig en biedt toegankelijke ondersteuning.
- Kosten voor jeugdhulp blijven binnen het beschikbare budget, met nadruk op structurele financiering vanuit het Rijk.
- De gemeente geeft prioriteit aan het versterken van relaties en preventie van (v)echtscheidingen.
- De gemeente zorgt ervoor dat het wettelijke recht op keuzevrijheid van zorgvragers in de jeugdzorg in de praktijk wordt gewaarborgd, zodat zij zorg krijgen die aansluit bij hun levensovertuiging.
- Jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking dreigen tussen wal en schip te vallen. De samenleving wordt voor hen te ingewikkeld. Snellere en betere samenwerking tussen school, zorgaanbieder en gezin is nodig om te zien welke hulp en ondersteuning nodig is.
- Zelfdoding is doodsoorzaak nummer 1 onder jongeren. De gemeente gaat actief aan de slag met uitvoering van de Wet integrale suïcidepreventie.
- Ouders dienen meer rechtsbescherming te krijgen als ze geconfronteerd worden met ingrijpende maatregelen van de kinderbescherming.
- Jongeren die niet thuis kunnen wonen, worden zoveel mogelijk opgevangen in een gezinshuis of pleeggezin. Het aantal jongeren dat in gesloten jeugdzorg verblijft dient zoveel mogelijk beperkt te worden.
- Pleegouders en gezinshuisouders worden actief ondersteund en gestimuleerd.
- Specialistische jeugdhulp wordt regionaal georganiseerd, met minimale administratieve lasten voor aanbieders.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld en houdt toezicht op goed feitenonderzoek bij jeugdbescherming.

Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid bij inwoners, maar de gemeente ondersteunt met zorg, begeleiding en hulp aan huis.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn hierbij onmisbaar en verdienen actieve ondersteuning.

Concreet:

- Inwoners behouden keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat zij zorg kunnen ontvangen die past bij hun levensovertuiging.
- Het WMO loket is laagdrempelig en toegankelijk voor directe ondersteuning
- Vrijwilligers krijgen waardering, zoals een jaarlijkse prijs en een passende verzekering.
- Mantelzorgers ontvangen een jaarlijkse, royale waardering van de gemeente. Er komt meer aandacht voor respijtzorg en andere manieren om mantelzorgers te ondersteunen!
- Wijkverpleegkundigen blijven cruciaal voor directe hulp aan hulpbehoevenden.
- De gemeente biedt goede voorzieningen voor psychosociale hulp, met keuzevrijheid voor levensbeschouwelijke instellingen.
- De gemeente biedt vrouwen die ongewenst zwanger zijn laagdrempelige psychosociale ondersteuning en helpt bij opvang, huisvesting en zorg voor hun kind.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk, mantelzorg en zorg, en beschouwt deze als niet minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen. Het sociale zekerheidstelsel is bedoeld als tijdelijk vangnet voor wie dat nodig heeft, niet als een structurele voorziening voor wie kan werken maar ervoor kiest dat niet te doen.

Concreet:

- Samen met bedrijven organiseert de gemeente leer-werkplekken voor het opdoen van werkervaring.
- Inwoners met een uitkering leveren indien mogelijk een tegenprestatie, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt gestimuleerd via samenwerking tussen scholen en bedrijven.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de organisatie een plek te geven en zet zich in voor een brede uitvoering van de banenafpraak, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij lokale werkgevers.
- De gemeente voorkomt de armoedeval door eraan bij te dragen dat (meer) werken financieel aantrekkelijker is dan het ontvangen van een uitkering.

8. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze inwoners en de samenleving als geheel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs absoluut leidend blijft.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Goede huisvesting biedt een gezonde en veilige leeromgeving en sluit aan bij de behoeften van scholen en leerlingen.

Concreet:

- Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan een integraal huisvestingsplan (IHP) dat aansluit bij passend onderwijs en leerlingenvervoer.
- Duurzame en energiezuinige schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie is een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.
- Bij wijzigingen in leerlingaantallen past de gemeente tijdig het huisvestingsbeleid aan.
- Huisvesting wordt aangepast waar nodig om passend onderwijs te ondersteunen.
- De gemeente ondersteunt scholen in hun autonomie en stuurt niet op samenwerking of fusies.
- Ventilatie en binnenklimaat krijgen structureel aandacht.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en bibliotheken om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen, met een focus op de bestrijding van laaggeletterdheid en het versterken van de educatieve rol van bibliotheken.

Thuiszitters

Elk kind heeft recht op onderwijs, maar voor sommige kinderen is school tijdelijk of definitief niet de juiste plek. De gemeente werkt samen met scholen en jeugdhulp om thuiszitten te voorkomen en oplossingen te bieden.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp werken samen om thuiszitten te voorkomen, met oog voor complexe situaties.
- De gemeente minimaliseert wachtlijsten bij zorgaanbieders voor kinderen en jongeren met complexe problematiek.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar school krijgen goede begeleiding.

Leerlingenvervoer

De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor leerlingenvervoer, bijvoorbeeld voor kinderen met een beperking of voor leerlingen die verder moeten reizen vanwege een passende identiteit van de school.

Concreet:

- De gemeente blijft royaal in het ondersteunen van leerlingenvervoer.

Onderwijs en zorg

De gemeente waarborgt dat zorg-, welzijns- en onderwijsbeleid aansluit bij de identiteit van christelijke inwoners en instellingen, met ruimte voor eigen invulling door scholen, verenigingen en organisaties.

Concreet:

- Onderwijs-zorgarrangementen moeten soepel verlopen, zonder dat ouders van het kastje naar de muur worden gestuurd.
- Zorgaanbieders die aansluiten bij de identiteit van leerlingen, ouders en scholen worden actief ondersteund en gestimuleerd.
- Gemeenten werken samen om scholen de kans te geven zorgmiddelen te bundelen, zodat ze eigen zorgprofessionals in de school kunnen inzetten.

Integrale kindcentra

Het IKC biedt scholen een kans om leerlingen vroeg bij de (identiteit van de) school te betrekken. Ook kunnen ze een goede doorlopende leerlijn bieden. Integrale kindcentra kunnen een goed instrument zijn om onderwijsachterstanden te bestrijden en sociale cohesie te bevorderen.

Concreet:

- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen.
- Scholen mogen niet worden gedrongen of gedwongen om zich om te vormen tot een IKC of brede school.

9. Sport, erfgoed en recreatie

Regelmatige sportbeoefening draagt bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale en vormende werking, vooral voor jongeren. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden en breedtesport te bevorderen. Extra aandacht gaat uit naar ouderen en mensen met een beperking. Het bevorderen van (commerciële) topsport ziet de SGP niet als een taak voor de overheid. Zondagsrust blijft voor de SGP een belangrijk uitgangspunt. De SGP waardeert het wanneer gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig opereren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via samenwerking met scholen.
- Breedtesport krijgt ondersteuning door middel van toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen, waarbij zwemmogelijkheden belangrijk zijn.
- De gemeente ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen actief bij het bieden van inclusieve sportmogelijkheden.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Er zijn helaas ook cultuuruitingen die in ethisch opzicht onacceptabel zijn. Reclame-uitingen, culturele activiteiten of kunstuitingen met een godslasterlijk, choquerende of aanstootgevend karakter wil de SGP uit de openbare ruimte weren.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen, zoals hulp bij digitale vraagstukken.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een eigen invulling die bij de identiteit van de school past.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp, stad en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap.

Concreet:

- Cultuurhistorische verenigingen worden ruimhartig ondersteund door de gemeente.
- In het bijzonder gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden moeten in goede staat van onderhoud verkeren. Verduurzamen van deze panden is voor de SGP een belangrijk aandachtspunt.
- Straatnamen en standbeelden met historische betekenis worden behouden, met toevoeging van context en educatie waar nodig om inzicht te geven in de geschiedenis.

Recreatie

Mensen hebben behoefte aan ontspanning. De SGP wil daarom bijdragen aan recreatie die Bijbels verantwoord is en oog heeft voor de omgeving. De gemeente moet vooral goede randvoorwaarden scheppen, waarbij recreatie en natuur in balans blijven. Veel dorpen beschikken over een eigen zwembad wat waardevol is voor leefbaarheid, gezondheid en jeugdactiviteiten. Hoewel er aan het open houden van de zwembaden hoge kosten zijn verbonden, vindt de SGP dat met de inwoners steeds gezocht moet worden om zulke voorzieningen zoveel als mogelijk in stand te houden.

Concreet:

- De gemeente werkt aan het behoud en de ontwikkeling van recreatieterreinen, zoals natuur- en groengebieden, en waarborgt de bereikbaarheid en toegankelijkheid voor inwoners en bezoekers.
- Recreatievoorzieningen mogen geen onevenredige inbreuk maken op het buitengebied en de belangen van agrariërs.

10. Volksgezondheid en duurzaamheid

De SGP vindt het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel.

Concreet:

- De gemeente stelt een gezondheidsplan op met concrete doelen voor beweging en het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Scholen krijgen ondersteuning bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en effectieve preventie van verslavingen.

Leefomgeving

De zorg voor het milieu begint lokaal. Door zorgvuldig om te gaan met onze leefomgeving kunnen we de kwaliteit van leven verbeteren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert; het gebruik van openbaar vervoer, fietsen en wandelen.
- (Agrarische) bedrijven worden geholpen met verduurzaming door middel van informatie over en toegang tot subsidies.
- Initiatieven rond milieu- en natuureducatie op bijvoorbeeld scholen worden gestimuleerd vanuit de gemeente.

Beheer van openbare ruimte

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd. Groenvoorzieningen moeten goed worden onderhouden en de buitengebieden mogen niet van goed groenonderhoud verstoken zijn.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
- De gemeente voert voorlichtingscampagnes om hondenbezitters bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor een schone openbare ruimte.
- Speelterrinen worden goed verspreid, zodat elk kind op loopafstand van het huis veilig kan spelen.

Afval

Het verminderen van afval en het verbeteren van afvalscheiding staan centraal. De vervuiler betaalt, maar afvalinzameling moet kosteneffectief en toegankelijk blijven.

Concreet:

- Afvalscheiding wordt zo ingericht dat het milieurendement optimaal is..
- De gemeente stimuleert en ondersteunt circulaire initiatieven die het mogelijk maken afval weer als grondstof te gebruiken

Duurzame energievoorziening

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door het verantwoord en duurzaam opwekken van energie. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven, terwijl de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. De capaciteit op het energienet is beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie, onder andere in woningbouw en mobiliteit. Dit noemen we netcongestie. Dit is een probleem waar we de komende jaren mee te maken hebben. In geval van woningbouw, maar ook bij het verder verduurzamen van woningen en plaatsen van zonnepanelen. Het geleverd krijgen van energie is daarmee niet meer vanzelfsprekend.

Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal om klimaatdoelen te halen en klimaatadaptatie succesvol te laten zijn. Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet, zowel binnen als buiten het bestaande systeem.

Concreet:

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen en geeft hiermee het goede voorbeeld.
- Energiebesparing staat voorop. Initiatieven die energieverbruik verminderen, krijgen prioriteit boven het duurzaam opwekken van energie.
- De gemeente dringt aan op voldoende middelen vanuit het Rijk als landelijke energieambities bij gemeenten worden neergelegd.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- Draagvlak voor zonne- en windparken is essentieel. De gemeente betreft inwoners actief bij plannen en zorgt voor heldere communicatie.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten en beperkingen van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De gemeente kan bij uitstek de rol van onafhankelijke adviseur vervullen. Het is van belang dat inwoners zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, gedrag en leefomgeving. De rol van de gemeente is daarbij vooral faciliteren en ondersteunen. De gemeente kan sturen met groene leges en revolverende fondsen. De SGP is geen voorstander van structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaal-economisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzaamheidswinkels en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen. Waar nodig en mogelijk wordt gebruik gemaakt van energiecoaches.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw.
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

De gemeente is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit initiatief ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. De rol van de gemeente is het faciliteren van projecten die passen in de omgeving en kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Het streven is dat de opbrengsten van energieprojecten lokaal blijven.

Concreet:

- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen.
- Windenergie wordt alleen overwogen op locaties met minimale hinder, zoals langs snelwegen en bedrijventerreinen. Draagvlak, geluidsnormen en compensatie voor omwonenden zijn daarbij voorwaarden. Bij de plaatsing van windmolens wordt de impact op de volksgezondheid nadrukkelijk meegewogen. De gemeente baseert zich hierbij op kennis over gezondheidseffecten, waaronder de problematiek van laagfrequent geluid. Volksgezondheid is leidend, wat betekent dat er duidelijke afstandsnormen worden gehanteerd om hinder en gezondheidsrisico's voor omwonenden te minimaliseren.
- De SGP verwelkomt initiatieven van agrariërs die kleine windmolens bij hun boerderijen plaatsen, als manier om lokaal duurzame energie op te wekken en bij te dragen aan hun eigen energievoorziening.

11. Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. Een evenwichtig woningaanbod maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijsklassen en doelgroepen.

Ruimtelijke ordening

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. De SGP streeft naar een zuinig gebruik van de ruimte, waarbij grootschalige ontwikkelingen altijd in regionale samenwerking plaatsvinden.

Concreet:

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang cultuurhistorische aspecten behouden blijven.
- Eventuele nieuwe wijken worden goed aangesloten op het openbaar vervoer.
- De SGP verwelkomt uitbreiding van bedrijventerreinen en wordt gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.

Volkshuisvesting

Voor elke doelgroep moeten er passende woonmogelijkheden zijn. Afstemming met omliggende gemeenten is essentieel, aangezien demografische ontwikkelingen niet stoppen bij de gemeentegrenzen. De SGP wil aandacht voor nieuwe woonvormen en energieneutrale nieuwbouw.

Concreet:

- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, goedkope koopwoningen en middenhuur wordt afgestemd op de lokale behoefte. De gemeente moet zich inzetten om de woonbehoefte in de kernen zoals Onstwedde en Mussel optimaal te benutten.
- Waar mogelijk krijgen eigen inwoners en starters voorrang bij de toewijzing van woningen. De gemeente benut haar mogelijkheden om woningbouw te sturen ten gunste van eigen inwoners, zodat zij in hun dorp kunnen blijven wonen.
- De verduurzaming van bestaande koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, zodat woningen energiezuiniger en toekomstbestendiger worden.
- De gemeente voorkomt onnodige regels die woningbouw vertragen of beletten en stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- Voor statushouders wordt tijdelijke huisvesting als optie meegenomen om de druk op reguliere woningen te verminderen.
- Ouderen die langer zelfstandig willen wonen, worden actief ondersteund met voorzieningen en passende woonoplossingen.
- De gemeente bevordert mantelzorgwoningen door procedures te versoepelen en alleen een beperkte toets op de zorgbehoefte toe te passen, in lijn met landelijke richtlijnen.
- Tijdelijke huisvesting op recreatieterreinen blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeente maakt hierin eigen, weloverwogen keuzes en laat zich niet dwingen door Haagse bemoeienis.
- Tijdelijke bewoning van recreatiewoningen kan in beperkte mate toegestaan worden met duidelijke kaders in het omgevingsplan.
- De gemeente stimuleert de bouw van ouderenhofjes en andere gemeenschappelijke woonvormen, zodat senioren langer zelfstandig kunnen wonen in een sociale omgeving.
- Bij nieuwbouwplannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.

Netcongestie en wonen

Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling. Het elektriciteitsnet kan de groeiende vraag naar stroom niet altijd aan, wat kan leiden tot vertragingen bij nieuwe bouwprojecten en beperkingen voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen.

De SGP wil dat de gemeente in regionaal verband samen optrekt met omliggende gemeenten en netbeheerders om de belangen van inwoners en bedrijven te behartigen. Door tijdig knelpunten te signaleren en oplossingen te stimuleren, kan de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige energievoorziening.

Concreet:

- De gemeente werkt samen met regio en netbeheerders om knelpunten in de elektriciteitsvoorziening tijdig te signaleren en op te lossen.
- De gemeente faciliteert het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet door ruimtelijke procedures waar mogelijk te versnellen.
- Innovatieve oplossingen zoals buurtbatterijen en slimme netwerken worden gestimuleerd om piekbelasting te verminderen en netcapaciteit efficiënter te benutten.
- De gemeente stimuleert de vorming van energiehubs, met name op bedrijventerreinen, zodat bedrijven elkaars overcapaciteit makkelijker kunnen gebruiken.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om op een zorgvuldige manier om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat (in veel gevallen) uitbreiding noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Bij uitbreiding wordt rekening gehouden met het landschap, het behoud van groen en de cultuurhistorische inrichting van het gebied. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de unieke identiteit van de omgeving.

Concreet:

- De gemeente geeft prioriteit aan inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut voor nieuwe woningen of andere functies.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, behoud van natuur, het benutten van zonne-energie en de integratie van cultuurhistorische elementen.
- De gemeente richt extra aandacht op de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hier afhankelijk van zijn. Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.
- De gemeente werkt samen met inwoners, experts en andere belanghebbenden om plannen af te stemmen op lokale behoeften en draagvlak te creëren.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol in sectoren zoals landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede huisvesting te realiseren.

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Huisvesting voldoet minimaal aan normen van keurmerken zoals SNF of AKF.
- Verblijfsbieders hebben een exploitatievergunning om leefbaarheid en goed beheer te waarborgen.
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting en het toezicht hierop.
- Arbeidsmigranten die op huisvestingslocaties verblijven, worden indien mogelijk geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.
- De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan een vroegtijdige en duurzame integratie van arbeidsmigranten, waaronder taalonderwijs. Daarnaast maakt de gemeente afspraken met bedrijven om verantwoordelijkheid te nemen voor de huisvesting van hun arbeidsmigranten, zodat er passende en fatsoenlijke woonvoorzieningen beschikbaar zijn.

Huisvesting immigranten

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel is helder over gastvrijheid naar vluchtelingen. Tegelijk ligt er ook de opdracht om te doen wat verstandig is. De opvang van vluchtelingen moet in balans zijn met de belangen van onze inwoners. Voorrangsgroepen gaan niet voor op bestaande wachtlijsten van eigen inwoners. Als de behoefte van voorrangsgroepen onvoldoende ingevuld kan worden, zetten wij in op alternatieve en tijdelijke huisvesting. Denk hierbij aan oplossingen zoals het benutten van leegstaande bedrijfs-, kantoorpanden of vakantieparken, om de druk op reguliere woningen te verminderen en een evenwichtige huisvesting te waarborgen.

Concreet:

- De SGP bepleit gastvrijheid voor vluchtelingen, maar de opvang van asielzoekers moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van asielzoekers en statushouders.
- Statushouders krijgen een zinvolle dagbesteding. Aangezien integratie het beste gaat door te participeren in de samenleving stimuleert de gemeente zoveel mogelijk dat statushouders aan het werk gaan/een baan hebben en de Nederlandse taal leren.

Naschrift

De SGP wil met dit verkiezingsprogramma duidelijk maken waar de SGP voor kiest. Vanuit de Bijbelse visie en opdracht wil de SGP zich inzetten voor het belang van de inwoners en voor het welzijn van de hele samenleving.